

OPINIE | 17 oktober 2016

Geïstitutionaliseerd wantrouwen

 Leestijd van ongeveer 3 minuten

 12 reacties

"In kringen van regelgevers is er momenteel een discussie gaande of die houding vanuit een neutrale positie kan worden uitgeoefend, of dat de accountant op voorhand moet twijfelen aan de voorgelegde informatie. In het eerste geval vraagt de accountant de gecontroleerde om de informatie te onderbouwen, waarbij hij uiteraard open staat voor informatie die wijst op fouten. In het tweede geval ga je er in principe van uit dat het niet zal kloppen."

Zo las ik in een eerdere [opinie](#) van Pieter Jongstra over de professioneel-kritische instelling. Die zinnen bleven maar knagen in mijn achterhoofd. En niet omdat ik er blij van werd, juist het tegendeel. Ik maak me ernstig zorgen.

Mijn eerste bezwaar is inhoudelijk. Als accountant controleer je de financiële verantwoording, maar feitelijk controleer je het werk van mensen. Van de bestuurder, van de administrateur, van de medewerkers op de financiële administratie. Voor mij is het ondenkbaar dat je als accountant die mensen met wantrouwen tegemoet zou moeten treden. Het is denigrerend: verwachten dat iemand een prutser is, niet eerlijk, of zijn rug niet recht kan houden onder druk. Het zegt ook iets over jezelf: zoals de waard is, vertrouwt hij zijn gasten.

LAATSTE OPINIES

OPINIE | 13 september 2019

Innovatie in accountantsland

OPINIE | 11 september 2019

Waar dienen bedrijven voor?

OPINIE | 06 september 2019

Even een rekening openen

OPINIE | 03 september 2019

Risico's: lekker belangrijk?!

OPINIE | 29 augustus 2019

De toekomst is belangrijker dan het verleden

[MEER OPINIES](#)

Opleidingen

Maar wantrouwen werkt ook niet. Als ik met wantrouwen wordt benaderd is mijn primaire reactie: "bekijk het maar". En bij klanten zal de reactie niet anders zijn. Controles gaan langer duren, worden minder effectief, de accountant wordt een rad voor ogen gedraaid, hij wordt van het kastje naar de muur gestuurd, zijn werk wordt onmogelijk gemaakt. Toezichthouders zouden als geen ander moeten weten dat je als controleur een evenwichtskunstenaar moet zijn om je doelen te bereiken. Professioneel-kritisch zijn en de relatie werkbaar houden, pas dan ben je een goede toezichthouder/controleur. Makkelijk? Nee. Lukt het altijd? Nee, ook niet. Maar het is wel een lovenswaardig streven.

En nog belangrijker: er is ook geen directe aanleiding om klanten met wantrouwen te benaderen. Kijk naar de rapporten van de toezichthouders. Die gaan niet over klanten die fouten maken of frauderen, maar over accountants die onvoldoende controleren, hun vak niet verstaan of onvoldoende serieus nemen. Behalve in het geval van incidenten weten toezichthouders ook helemaal niet en kunnen ook niet weten of jaarrekeningen wel of niet betrouwbaar zijn. En gelukkig kunnen we incidenten nog steeds incidenten noemen, het is niet de norm.

En daarmee kom ik gelijk bij mijn tweede bezwaar. De controlekwaliteit is een probleem van accountants, dat door accountants moet worden opgelost. Het is aan de sector om een visie te ontwikkelen op de rol van de accountant en het vak, niet aan de toezichthouders. De toezichthouders houden toezicht.

In mijn jaren bij de AFM heb ik me nog het meest verbaasd over hoe inadequaat de sector heeft gereageerd op het toezicht. Het allemaal heeft laten gebeuren. Hoe gemakkelijk de sector het de AFM, dat handjevol mensen, heeft gemaakt. Door te ontkennen, te klagen, verkeerde beelden te schetsen, de slachtofferrol aan te nemen en vooral te wijzen naar anderen die het allemaal hebben gedaan. Hoe anders had het kunnen zijn als het toezicht was omarmd, een visie was ontwikkeld en uitgedragen, een positieve benadering was gekozen.

"En die 53 maatregelen dan?" zal je denken. Die zijn op zich goed, maar ze kunnen ook allemaal worden afgevinkt als 'gedaan', zonder dat er ook maar iets veranderd in de praktijk. Wat mist is die overkoepelende visie, een benadering die iedereen die werkzaam is in de praktijk energie geeft en vertrouwen dat het goed gaat komen. De visie die ook de buitenwereld ervan overtuigt dat accountants op de goede weg zijn. En het is nog steeds niet te laat!

Wat vindt u van deze opinie?

Reacties

 67

 18

[Spelregels debat](#)

Deel dit artikel

Marianne van der Zijde

Marianne van der Zijde adviseert accountantsorganisaties en is voormalig hoofd toezicht kwaliteit accountantscontrole en verslaggeving van de AFM. →

[Lees alles van Marianne van der Zijde](#)

Verplichte PE 2019 voor openbaar accountant en accountant in business: fraude. Heeft u zich al ingeschreven?

24 september 2019, Meerdere locaties, oa Molenhoek
€ 395.00 | PE 6
Auxilium adviesgroep

Inkomstenbelasting Rijksbegroting 2020

26 september 2019, Van der Valk Hotel Vianen
€ 230.00 | PE 3
RB College

Regiosessie Belastingplan 2020

31 oktober 2019, Diverse locaties
€ 295.00 | PE 4
NBA Opleidingen

Brexit. What's Next?

13 november 2019, Amsterdam
€ 250.00 | PE 4
NBA Opleidingen

OPINIE | 27 juni 2019

Afleidingsmanoeuvres

Het zijn turbulente tijden voor het accountantsberoep, want de toekomst is onzeker. Het vertrouwen in het beroep is nog niet hersteld en de roep om maatregelen is groot. →

🗨️ x 15 👍 68 🗨️ 51

Marianne van der Zijde

OPINIE | 08 mei 2019

Onbenutte verbetermogelijkheden

Met interesse heb ik de reacties gelezen die de Commissie Toekomst Accountancysector heeft ontvangen op haar openbare consultatie. →

🗨️ x 6 👍 23 🗨️ 31

Marianne van der Zijde

OPINIE | 24 april 2019

Uniforme materialiteit!

Nog een keer materialiteit? Ik heb er al vaker over geschreven. Dit keer is de aanleiding een artikel van Eva Eijkelenboom op de website van het MAB. Zij heeft onderzoek gedaan naar materialiteit in de uitgebreide controleverklaring bij beursvennootschappen. Dat geeft interessante nieuwe inzichten. →

🗨️ x 13 👍 55 🗨️ 60

Marianne van der Zijde

OPINIE | 10 april 2019

NBA: kapitein of speelbal?

"Veel meer dan bellen blazen voor de Bühne stelt het tot op de dag van vandaag allemaal niet voor." Dat zeggen Marco Moling en Guus Ham in een artikel op Accountancy Vanmorgen. →

🗨️ x 8 👍 99 🗨️ 15

Marianne van der Zijde

OPINIE | 27 maart 2019

Kwaliteitsontkenners

Met toenemende verbazing heb ik de opinie 'Beste Wopke' en de achterliggende brief aan minister Hoekstra van Antoinette Dijkhuizen gelezen. Zij stelt dat een weeffout in de accountancy een gezond toekomstperspectief in de weg staat. →

🗨️ x 28 👍 146 🗨️ 40

Aanmelden nieuwsbrief

Ontvang elke werkdag (maandag t/m vrijdag) de laatste nieuwsberichten, opinies en artikelen in uw mailbox.

Bent u NBA-lid? Dan kunt u zich ook aanmelden via uw [ledenprofiel op MijnNBA.nl](#).

Upgrade naar een [ondersteunde browser](#) om een reCAPTCHA-uitdaging te ontvangen.

[Waarom gebeurt dit?](#)

Privacy - Voorwaarden

Accountant is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

NBA

ACCOUNTANT.NL

Home
Nieuws
Opinie
Carrière
Feiten en cijfers
Artikelen

THEMA'S

Aansprakelijkheid	Accountantsdag	Arbeidsmarkt
Arbeidsrecht	Assurance	Beroep met toekomst
Corporate governance	Dag van de Financial	Derivaten
Externe verslaggeving	Financiële instellingen	Financiering
Fiscaal	Flex-bv	Fraude en witwassen
Fraude in praktijk	ICT	Integrated reporting
Kantoormanagement	Kwaliteit en toezicht	Lerend vermogen
Mkb	Ondernemingsrecht	Onderzoek en wetenschap
Opleiding	Overheid	Pensioen
Privacy	Professioneel-kritische	

Samenstellen

instelling

Publiek belang

Statistical auditing

SBR

Semi-publieke sector

Subsidies

Van de Helpdesk

Accountant maakt gebruik van cookies om de website te analyseren en te verbeteren en om advertenties te tonen. Door op 'akkoord' te klikken geeft u toestemming voor het gebruik van cookies. In de [cookieverklaring](#) vindt u meer informatie over het gebruik van [Twitter](#) cookies op deze site. [NBA.nl](#)

Akkoord